

หัวข้อวิทยานิพนธ์...

การเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานคร

(The Political Participation of the
People in Bangkok)

ชื่อผู้เขียน

นายประสิทธิ์ สันติกาญจน์

(Mr Parsit Santikarn)

คณะ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร. เสรีน ปุณณะหิตานนท์

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องการเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครนี้มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 3 ประการคือ 1) เพื่อที่จะค้นหาแบบแผนของการเข้าร่วมทางการเมืองโดยทั่ว ๆ ไปของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อที่จะศึกษาและวิเคราะห์ว่า การเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจะมีลักษณะพอกพูนตามแบบแผนของพื้นที่หรือไม่ 3) เพื่อที่จะทดสอบว่าตัวแบบเชิงสาเหตุและผลที่ได้นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้มีความสำคัญต่อการอธิบายการเข้าร่วมทางการเมืองได้มากน้อยแค่ไหน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้ได้เก็บและรวบรวมจากประชาชนในเขตบางเขนและพระโขนงตลอดจนบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มที่เป็นและไม่เป็นทางการเมือง (สหภาพแรงงานการสื่อสาร การไฟฟ้า การประปา และกลุ่มยุวประชาธิปไตย) เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 312 คน นอกจากนั้นแล้วยังมีการเก็บและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นระยะ ๆ ในช่วงระยะเวลาก่อนและหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรอีกด้วย ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลจะใช้ทั้งการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ผลจากการศึกษารายกว่า จากปัจจัยเบื้องต้นต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเพศและภูมิฐานะเดิมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญ นอกนั้นไม่ว่าจะเป็นอายุ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน

กรุงเทพมหานคร จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างก็ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วม
ทางการเมือง และยังพบว่าลักษณะการเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานครไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนกักตม

ส่วนตัวแบบที่อธิบายความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลอันมีตัวแปรอยู่
ทั้งหมด 4 ตัวแปรคือ 1) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม 2) การเข้าไป
เกี่ยวข้องกับองค์การ 3) ความรู้สึกในด้านความสามารถทางการเมือง 4) การ
เข้าร่วมทางการเมือง ผลปรากฏว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัวต่างก็มีผลกระทบโดยตรง
ต่อการเข้าร่วมทางการเมือง ซึ่งตัวแปรการเข้าไปเกี่ยวข้องกับองค์การมีผลกระทบ
ต่อการเข้าร่วมทางการเมืองมากที่สุดส่วนความรู้สึกในด้านความสามารถทาง
การเมืองและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างก็มีผลกระทบโดยตรงต่อการ
เข้าร่วมทางการเมืองรองลงมาเป็นลำดับ เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบโดยทางอ้อมต่อ
การเข้าร่วมทางการเมืองพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลกระทบโดย
ทางอ้อมมากกว่าการเข้าไปเกี่ยวข้องกับองค์การ ส่วนความรู้สึกในด้านความสามารถ
ทางการเมืองไม่ได้มีผลกระทบโดยทางอ้อมต่อการเข้าร่วมทางการเมือง และโดยสรุป
แล้วตัวแบบความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุ ผลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการ
เข้าร่วมทางการเมืองได้ร้อยละ 36